

Fleri Soler a Camilleri proti Maltě, rozsudek ze dne 26. 9. 2006

Stěžovatel: Fleri Soler a Camilleri

Žalovaný stát: Malta

Číslo stížnosti: 35349/05

Datum: 26.09.2006

Článek Úmluvy: čl. 14

čl. 29

čl. 34

čl. 35

čl. 41

čl. 44

Rozhodovací formace: Senát

Soud: Evropský soud pro lidská práva

Hesla: kritéria přípustnosti, lhůta šesti měsíců, obecný zájem, vlastnictví, vyčerpání vnitrostátních prostředků nápravy

Významnost: 1

EVROPSKÝ SOUD PRO LIDSKÁ PRÁVA

ČTVRTÁ SEKCE

26. září 2006

VĚC FLERI SOLER A CAMILLERI

(Rozsudek ve věci Fleri Soler a Camilleri v. Malta)

Evropský soud pro lidská práva - Čtvrtá sekce (dále jen „Soud“) zasedající jako senát, který tvořili soudci Sir Nicolas Bratza, předseda, J. Casadevall, M. Pellonpää, G. Bonello, S. Pavlovski, L. Mijović a J. Šikuta a dále T.L. Early, tajemník sekce, po projednání na neveřejném zasedání dne 5. září 2006 vynesl uvedeného data následující rozsudek:

POSTUP

1. Případu předcházela stížnost (č. 35349/05) proti Republice Malta předložená Soudu podle čl. 34 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“) předložená dvěma maltskými občany, paní Annou Fleri Soler a panem Herbertem Camilleri, dne 10. září 2005.
2. Stěžovatelé byli před Soudem zastoupeni panem J. Brincatem, advokátem provozujícím praxi ve městě Marsa (Malta). Maltská vláda (dále jen „Vláda“) byla zastoupena svým zástupcem, panem S. Camilleri, generálním advokátem.

3. Dne 28. listopadu 2005 předseda senátu, jemuž byl případ postoupen, rozhodl o zaslání stížnosti Vládě. Podle čl. 29 § 3 Úmluvy bylo rozhodnuto posoudit meritum stížnosti současně s jeho přípustností.

SKUTKOVÉ OKOLNOSTI

1. Okolnosti případu
2. Stěžovatelé se narodili v letech 1932 a 1934 a žijí na Maltě.
3. Vznik a vývoj případu
4. Stěžovatelé uvedli, že jsou vlastníky budovy ve Valletě, Malta. Vláda s tímto tvrzením nesouhlasila. Zdůraznila, že z relevantních záznamů a z dopisu datovaného 29. července 2005, napsaného stěžovateli samými vyplývá, že prostory byly pouze nabyty zesnulým otcem stěžovatelů, panem Josephem Camilleri, na základě veřejného úkonu dne 19. března 1943. Tímto kontraktem byl převeden nemovitý majetek na bázi trvalého emphyteusis s účinností od 1. března 1941. Výše zmíněný veřejný úkon obsahoval článek stanovící toto:

„Jelikož zmíněný dům byl rekvírován vládou, tímto se souhlasí s tím, že období pěti let uvedené v této podmínce (závazek provádět vylepšení) poběží ode dne, kdy budou klíče ke zmíněnému domu opětovně vydány vládou řečenému Josephu Camilleri.“

6. S přihlédnutím k rozporu mezi stranami v tomto bodě bude Soud nicméně ve svém rozsudku uvádět danou budovu jako „prostory (nebo budova či nemovitost) stěžovatelů“.
7. Dne 4. září 1941 státní orgány rekvírovaly prostory stěžovatelů. Vláda přidělila nemovitost nejprve Ministerstvu školství, poté Ministerstvu průmyslu a zemědělství. Budova stěžovatelů byla užívána jako státní úřady.
8. Roční nájemné platné v době rekvizice činilo podle Úřadu nouzových kompenzací 89 maltských lir (MTL - cca 213 EURO). V roce 1989 rozhodl Úřad pro regulaci nájemného, že má být nájemné zvýšeno na 340,53 MTL (cca 817 EURO) ročně. Stěžovatelé pravidelně toto nájemné dostávali a bylo jim vypláceno i v den podání stížnosti (10. září 2005).
9. Řízení před Civilním soudem
10. Dne 13. března 1997 podali stěžovatelé žalobu k Civilnímu soudu (První síň) pověřenému ústavní jurisdikcí. Tvrdili, že pokračující rekvizice jejich budovy je de facto vyvlastněním. Kromě toho uváděli, že i za předpokladu, že napadené opatření bude shledáno jako zaměřené na úpravu užívání majetku, měla být Vláda i přesto podrobena běžným zákonům platným pro majitele nemovitosti a nájemce. Když však Vláda zavedla povinný nájem, byly vyloučeny běžné opravné prostředky dosažitelné pro obyčejného majitele nemovitosti proti nájemci a vztah majitel nemovitosti - nájemce nemohl být ukončen za běžných podmínek. Například zatímco pronájem ve prospěch jednotlivce nebo rodiny může být ukončen, neexistují-li potomci nebo příbuzní oprávnění do něho sukcedovat, Vláda, i když se může změnit, zůstává Vládou a tudíž i pronajímatelem dále. Ve světle výše uvedeného stěžovatelé tvrdili, že byl porušen čl. 1 Protokolu č. 1, a to buď samostatně a/nebo ve spojení s čl. 14 Úmluvy.
11. V rozsudku ze dne 26. listopadu 2003 Civilní soud žalobu stěžovatelů zamítl. Soud konstatoval, že v souladu s judikaturou Evropského soudu pro lidská práva dochází k zabavení majetku pouze tehdy, zaniknou-li všechna zákonná práva vlastníka. V daném případě stěžovatelé stále dostávají řádné nájemné a nebyli zbaveni svého vlastnického práva. V důsledku toho nelze rekvizici jejich budovy pokládat za vyvlastnění.
12. Podle názoru Civilního soudu bylo napadené opatření zaměřeno na úpravu užívání majetku. Vláda byla oprávněna zasáhnout do vlastnického práva v souladu s obecným zájmem, pokud akty státních orgánů vyhověly testu „spravedlivé rovnováhy“.
13. V souladu s nálezy Evropské komise ve věci Connie Zammit v. Malta (č. 16756/90, zpráva Komise ze dne 12. ledna 1991) při implementaci politiky sociálně ekonomické povahy je rozsah volné úvahy velice široký. Civilní soud nalezl, že v daném případě obsazení prostor Vládou

spadá pod pojem veřejný zájem.

14. Pokud jde o tvrzení, že se jedná o diskriminaci, Civilní soud uznal, že stěžovatelé nesou břemeno trvalého pronájmu a že Vláda již po roce 1995 nemůže vydávat nařízení o rekvizici. Avšak s odvoláním na případ týkající se některých aspektů zákonů o používání jazyků ve výuce v Belgii (rozsudek ze dne 9. února 1967, Série A č. 5) Civilní soud konstatoval, že tato fakta neznamenaají porušení čl. 14 Úmluvy, jelikož rozdílnost v zacházení je přiměřená a opírá se o rozumné a objektivní odůvodnění. Soud navíc poznamenal, že skutečnost, že nelze již činit další rekvizice, neznamená, že platné rekvizice nesmějí existovat, zejména pokud veřejný zájem, který je ospravedlňuje, nepřestal existovat.
15. Řízení před Ústavním soudem
16. Stěžovatelé se odvolali k Ústavnímu soudu. Tvrdili, že rekvizice znamená de facto vyvlastnění a nikoli úpravu užívání majetku. Kromě toho rekvizice nebyla provedena v obecném zájmu, jelikož budova stěžovatelů byla užívána Vládou jako kanceláře a nebyla přidělena soukromým jednotlivcům, kteří potřebovali sociální bydlení. Napadené opatření bylo tudíž nepřiměřené a Vláda své pravomoci zneužila ve svůj vlastní prospěch.
17. Stěžovatelé dále uvedli, že byli diskriminováni, jelikož Vláda zneužila své pravomoci a zmařila jejich právo na použití opravného prostředku. Odvolali se na čl. 14 Úmluvy ve spojení s čl. 1 Protokolu č. 1.
18. V rozsudku ze dne 18. března 2005 Ústavní soud zamítl odvolání stěžovatelů a rozsudek Civilního soudu potvrdil.
19. Ústavní soud připomněl, že jelikož stěžovatelé si ponechali své vlastnické právo a stále dostávali nájemné, nelze napadené opatření pokládat za vyvlastnění de facto, ale že se jedná o opatření zaměřené na úpravu užívání majetku.
20. Ústavní soud poznamenal, že zákon o bydlení, tak jak byl účinný v době vydání nařízení o rekvizici, dovoľoval rekvizici buď v obecném zájmu, nebo za účelem vyhovět potřebám sociálního bydlení. V daném případě použití místností pro účely vládního odboru bylo jasně v souladu s veřejným zájmem.
21. Ústavní soud dále připomněl, že ve věci Mellacher a ostatní v. Rakousko (rozsudek ze dne 19. prosince 1989, Série A č. 169) Evropský soud pro lidská práva konstatoval, že zasahování do vlastnického práva musí být ve spravedlivé rovnováze se sledovaným cílem a musí být ve vztahu k němu proporcionální. Pravidelné placení nájemného stěžovatelům zmírňovalo účinky rekvizice a postačovalo k dosažení této rovnováhy. Kromě toho, během ústavního řízení si stěžovatelé nikdy nestěžovali, že výše nájemného je nesprávná či nespravedlivá ve srovnání s hodnotou rekvírované nemovitosti. Je pravdou, že Vláda bude pravděpodobně pokračovat v užívání těchto prostor po neurčitou dobu; to však bude na straně Vlády v souladu se zákonem, pokud bude budova užívána v obecném zájmu.
22. Závěrem Ústavní soud poznamenal, že stěžovatelé nikdy netvrdili, že potřebují nemovitost naléhavě pro sebe nebo pro své rodiny. Takže v souladu se štrasburskou judikaturou na ně nebylo naloženo žádné „individuální a excesivní břemeno“.
23. Pokud jde o stížnost stěžovatelů na porušení čl. 14 Úmluvy, Ústavní soud poznamenal, že není jasné, na jakou formu diskriminace se stěžovatelé odvolávají. Stěžovatelé ani neobjasnili druh opravného prostředku, který nemohli použít. V každém případě Vláda a stěžovatelé nejsou „osobami v relativně podobné situaci“. Ústavní soud se v tomto bodě odvolal na věc Spadea a Scalabrino v. Itálie (rozsudek ze dne 28. září, Série Ač. 315-B).
24. Relevantní vnitrostátní právo
25. Definice rekvizice
26. Podle ustanovení § 2 zákona o bydlení rekvizice znamená: „převzít držbu budovy nebo požadovat, aby budova byla dána k dispozici orgánu provádějícímu rekvizici.“
27. Důvody pro vydání nařízení o rekvizici
28. Až do roku 1989 mohl sekretář pro bydlení vydat nařízení o rekvizici, pokud byl přesvědčen, že takovéto opatření je nezbytné ve veřejném zájmu nebo pro poskytnutí ubytování za účelem

bydlení některých osob nebo pro spravedlivé rozdělení bytů. V době, kdy byla budova stěžovatelů určena k rekvizici, znělo ustanovení § 3 odst. 1 zákona o bydlení takto:

„Sekretář, shledá-li nezbytným učinit tak ve veřejném zájmu nebo pro poskytnutí ubytování osobám nebo pro spravedlivé rozdělení bytů, může rekvírovat jakoukoli budovu a může vydat taková nařízení, jaká se mu jeví nutná či naléhavá za tím účelem, aby nabyla rekvizice účinnosti nebo aby jí bylo vyhověno.“

24. Po roce 1989 byla pravomoc vydávat nařízení o rekvizici dána řediteli sociálního bydlení. V ustanovení § 3 odst. 1 zákona o bydlení byla po slovech „ve veřejném zájmu“ spojka „nebo“ vypuštěna a byla nahrazena slovy „ale pouze“.

25. Náhrada za převzetí držby

26. Nařízení o rekvizici ukládá vlastníkově rekvírovaných místností vztah majitel nemovitosti – nájemce. Podle zákona o bydlení má vlastník místností právo na náhradu, která se vypočte a je splatná podle kritérií stanovených v § 11, který v relevantní části stanoví toto:

„(1) S výhradou níže uvedeného bude náhrada splatná při restituci budovy součtem následujících částek:

(a) částky rovnající se nájemnému, které lze rozumně očekávat, že bude placeno nájemcem obývajícím budovu během doby, po kterou trvá držba budovy na základě ustanovení tohoto zákona, a to podle jejího přenechání zaručeného před započítáním této doby:

Pokud je budova užívána ředitelem nebo osobou v ní ubytovanou po rekvizici jako obytný dům ve smyslu nařízení o omezení nájemného (obytné domy), pak nájemné nepřekročí spravedlivé nájemné, jak je definované v článku 2 výše citovaného nařízení;

(b) částky rovnající se nákladům na opravu jakékoli škody na budově, k níž mohlo dojít během doby, kdy byla budova v držbě na základě rekvizice (pokud škoda nebyla opravena během této doby uživatelem rekvírovaných místností nebo osobou jednajícím jménem ředitele), přičemž se nepřihlídně ke škodě, kterou je povinen podle tohoto zákona hradit zrekvírovaný;

(c) částky rovnající se účelně vynaloženým nákladům kromě těch, které byly vynaloženy ředitelem, za účelem splnění pokynů vydaných jménem ředitele v souvislosti s převzetím držby budovy

26. V souladu s ustanovením článku 2 nařízení o omezení nájmu (obytné domy) „spravedlivé nájemné“ znamená:

„i) pokud jde o starý dům nájemné, které lze rozumně očekávat u starého domu s přihlédnutím k průměrnému nájemnému převažujícímu 31. března 1939, jak je uvedeno v rejstřících Úřadu pro oceňování půdy u srovnatelných obytných domů ve stejných či srovnatelných lokalitách:

Pokud byly po 31. březnu 1939 v domě provedeny strukturální změny nebo dostavby, ať už ve starém či novém, které podle názoru Úřadu zvýšily nájemní hodnotu domu a za něž nebo za jejichž část nebyla vyplacena žádná náhrada, nebo je splatná podle nařízení o válečných škodách z roku 1943 a žádná částka nebyla vyplacena nebo není splatná ze záruky maltské vlády, bude nájemné zvýšeno o částku, která podle názoru Úřadu odpovídá zvýšení nájemní hodnoty a která v žádném případě nepřevyšuje návratnost tři a čtvrt procenta ročně z vloženého kapitálu na změny nebo úpravy (kromě úroků z půjček nebo z neinvestovaného kapitálu) nebo případně z jeho části, ohledně které nebyla náhrada vyplacena a není splatná podle nařízení o válečných škodách z roku 1943, a žádná částka nebyla vyplacena nebo není splatná prostřednictvím záruk maltské vlády v každém případě prokázaném majitelem nemovitosti ke spokojenosti Úřadu nebo při prodlení tak, jak Úřad stanoví; a

1. ii) pokud jde o nový dům, částku ekvivalentní návratnosti tří procent ročně z volně stanovené hodnoty místa a čtvrt procenta z kapitálu vloženého do stavby (kromě jakékoli částky, která byla zaplacená nebo je splatná prostřednictvím záruk maltské Vlády, a jakýchkoli úroků z půjček ohledně neinvestovaného kapitálu) prokázaném majitelem nemovitosti ke spokojenosti Úřadu nebo při prodlení tak, jak Úřad stanoví.

Pokud došlo k platbě podle nařízení Vlády o válečných škodách z roku 1943 na vrub válečného účtu u bývalé budovy, z níž byl přestavěn nebo na jejímž místě byl vystavěn nový dům, pak za účelem výpočtu spravedlivého nájemného z tohoto nového domu nepřekročí návratnost této části vloženého kapitálu, jímž se takto přispělo na úhradu z účtu pro válečné škody, roční nájemné z bývalé budovy stanovené k datu 31. března 1939 nebo tři a čtvrt procenta za jeden rok z této části vloženého kapitálu, podle toho, co je nižší;

(iii) pokud jde o schematický dům, bude roční částka stanovena dohodou ...“

PRAVNÍ ZJIŠTĚNÍ

1. Údajné porušení článku I Protokolu č. 1
2. Stěžovatelé si stěžovali, že rekvizice jejich budovy byla porušením čl. 1 Protokolu č. 1, který zní takto:

„Každá fyzická nebo právnická osoba má právo pokojně užívat svůj majetek. Nikdo nemůže být zbaven svého majetku s výjimkou veřejného zájmu a za podmíněk, které stanoví zákon a obecné zásady mezinárodního práva.

Předchozí ustanovení nebrání právu státu přijímat zákony, které považuje za nezbytné, aby upravily užívání majetku v souladu s obecným zájmem a zajistily placení daní a jiných poplatků nebo pokut. “

28. Vláda toto tvrzení popřela.
29. Přípustnost
30. Námitka Vlády, že stížnost je opožděná
31. Vláda namítla, že stížnost je opožděná. Tvrdila, že konečným vnitrostátním rozhodnutím je rozsudek Ústavního soudu vyneseny 18. března 2005, takže ke dni, kdy byl první dopis stěžovatelů doručen Kanceláři Soudu (19. září 2005) uplynulo více než šest měsíců.
32. Stěžovatelé tvrdili, že odeslali formulář stížnosti kurýrní poštou 10. září 2005.
33. Soud nejprve připomíná, že prvním dnem lhůty je den následující po konečném rozhodnutí, přičemž „měsíce“ se počítají jako kalendářní měsíce bez ohledu na jejich skutečnou délku (viz K.C.M. v. Nizozemsko, rozhodnutí Komise ze dne 9. ledna 1995, č. 21034/92, Decisions and Reports /DR/, str. 88). V daném případě bylo vnitrostátní rozhodnutí vyneseno 18. března 2005. Z toho vyplývá, že lhůta stanovená článkem 35 § 1 Úmluvy počala běžet následujícího dne, tj. 19. března 2005. Proto i kdyby byla daná stížnost byla předložena 19. září 2005, byla by podána posledního dne výše uvedené lhůty.
34. V každém případě Soud poukazuje na to, že požadavky pravidla šestiměsíční lhůty jsou splněny, jestliže první komunikace byla učiněna v rámci šestiměsíční lhůty, i když mohla přijít několik dní po jejím uplynutí (viz Angelova v. Bulharsko /dec./, č. 38361/97, 6. června 2000 a Erdogdu a Ince v. Turecko /GC/ č. 25067/94 a 25068/94, § 30, ECHR 1999-IV). První komunikace stěžovatelů, obsahující kompletní formulář stížnosti, byla datována 10. září 2005. Znamka na obálce, která jej obsahuje, ukazuje, že formulář stížnosti byl skutečně dán na poštu téhož dne, a tudíž před uplynutím šestiměsíční lhůty stanovené čl. 35 § 1 Úmluvy.
35. Z toho vyplývá, že stížnost nelze zamítnout jako opožděnou, takže námitku Vlády je třeba odmítnout.
36. Námitka Vlády, že nebyly vyčerpány vnitrostátní opravné prostředky

37. Vláda namítla, že stěžovatelé nevyčerpali vnitrostátní opravné prostředky, pokud jde o jejich požadavek ohledně neexistující proporcionality mezi obdrženým nájemným a tržní cenou budovy. Jak správně poznamenal Ústavní soud, stěžovatelé nikdy neuplatnili tento požadavek v ústavním řízení.
38. Stěžovatelé tvrdili, že byly vyčerpány všechny vnitrostátní opravné prostředky, které měli k dispozici. Stěžovatelé předestřeli podstatu jejich tvrzení o neexistující proporcionalitě ústně v jejich výpovědích před Civilním soudem a před Ústavním soudem.
39. Soud připomíná, že podle čl. 35 § 1 Úmluvy se může věcí zabývat až poté, kdy byly vyčerpány všechny vnitrostátní opravné prostředky. Účelem tohoto pravidla je poskytnout smluvním státům příležitost zabránit porušením Úmluvy, jichž se údajně dopustily, nebo je napravit ještě před tím, než budou takováto tvrzení předložena Soudu (viz, mimo jiné, *Selmouni v. Francie /GC/, č. 25803/94, § 74, ECHR 1999-V*). čl. 35 § 1 vychází z předpokladu vyjádřeného v čl. 13 (s nímž úzce souvisí), že existuje dosažitelný účinný vnitrostátní opravný prostředek ve vztahu k tvrzenému porušení práv jednotlivce garantovaných Úmluvou (*Kudla v. Polsko /GC/, č. 30210/96, § 152, ECHR 2000-XI*).
40. Stížnost předložená Soudu musí být tudíž nejdříve předložena příslušným vnitrostátním soudům, přinejmenším co do své podstaty, a to v souladu s formálními požadavky vnitrostátního práva a v rámci stanovených lhůt. Povinnost vyčerpat vnitrostátní opravné prostředky pouze vyžaduje, aby stěžovatel normálně použil prostředky, které jsou účinné, dostatečné a přístupné, pokud jde o jeho stížnosti podle Úmluvy (věc *Balogh v. Maďarsko, č. 47940/99, § 30, 20. července 2004*). Existence takovýchto opravných prostředků musí být dostatečně jistá nejen v teorii, ale i v praxi, a pokud tomu tak není, pak tyto opravné prostředky postrádají nezbytnou přístupnost a účinnost (*Mifsud v. Francie /dec./ /GC/, č. 57220/00, ECHR 2002-VIII*).
41. Soud zdůrazňuje, že pravidlo vyčerpání opravných prostředků musí být aplikováno s určitým přihlédnutím k tomu, že tomu tak je v kontextu s mechanismem ochrany lidských práv, která se smluvní státy dohodly stanovit. Proto Soud uznal, že čl. 35 musí být aplikován s určitým stupněm flexibility a bez přehnaného formalismu. Soud dále uznal, že toto pravidlo není ani absolutní, ani jej není možné aplikovat absolutně; při zkoumání, zda bylo dodrženo, je nezbytné přihlédnout ke specifickým okolnostem každého jednotlivého případu (*Akdivar a ostatní v. Turecko, rozsudek ze dne 16. září 1996, Reports of Judgments and Decisions 1996-IV, str. 1211, § 69 a Sammut a Visa Investments v. Malta /dec./, č. 27023/03, 28. června 2005*).
42. V daném případě zahájili stěžovatelé ústavní řízení před Civilním soudem a tvrdili, že bylo porušeno jejich právo na pokojné užívání jejich majetku. Potom se odvolali k Ústavnímu soudu proti rozsudku Civilního soudu, kterým byl jejich požadavek zamítnut. Jelikož se stěžovatelé odvolali na čl. 1 Protokolu č. 1 v jeho celku, vnitrostátní ústavní jurisdikce zkoumaly, zda byly respektovány všechny požadavky tohoto ustanovení, zejména existence „spravedlivé rovnováhy“ a přiměřeného vztahu proporcionality mezi použitými prostředky, účelu, jehož mělo být dosaženo, a respektování základních práv jednotlivce.
43. Soud má za to, že při uplatnění této žaloby před vnitrostátními ústavními jurisdikcemi stěžovatelé normálně použili opravné prostředky, které jim byly přístupné a které se ve své podstatě vztahovaly ke skutečnostem, na něž si stěžovaly na evropské úrovni (viz, *mutatis mutandis, Zarb Adami v. Malta /dec./, č. 17209/02, 24. května 2005 a Sammut a Visa Investments, citováno výše*).
44. Z toho plyne, že stížnost nelze zamítnout pro nevyčerpání vnitrostátních opravných prostředků, takže námitku Vlády je třeba zamítnout.
45. Další důvody pro prohlášení stížnosti za nepřijatelnou
46. Soud poznamenává, že stížnost není zjevně nepodložená ve smyslu čl. 35 § 3 Úmluvy. Soud dále poznamenává, že stížnost není nepřijatelná ze žádných jiných důvodů. Soud proto musí stížnost prohlásit za přijatelnou.
47. Meritum věci

48. Podání stran

(a) Vláda

43. Vláda zprvu namítla, že uvedené prostory již byly rekvírovány a tudíž byly majetkem Vlády, když byly převedeny na předchůdce stěžovatelů. Akt převodu práva trvalého emphyteusis speciálně odkazoval na rekvizici a také zprošťoval nabyvatele povinnosti provádět zdokonalení, pokud prostory budou podléhat nařízení o rekvizici. Vědom si této skutečnosti, otec stěžovatelů, pan Joseph Camilleri, kontrakt akceptoval a byl si rovněž vědom toho, že neexistuje žádná lhůta pro zrušení nařízení o rekvizici. Omezení práva z titulu emphyteuta bylo rovněž jistě vzato v úvahu, když byla zafixována cena budovy.
44. Vláda zdůraznila, že stěžovatelé měli z budovy zisk, protože nájemné, jež jim bylo vypláceno, vždy převyšovalo částku, kterou museli ročně platit za nájem pozemku. Ten činil 53 MTL (přibližně 132 EURO), zatímco nájemné placené Vládou činilo 89 MTL v letech 1941 až 1988 a 340,53 MTL od roku 1989 dosud. Kromě toho zatímco nájemné z pozemku bylo stanoveno jednou provždy a bylo nezměnitelné, nájemné placené Vládou mohlo být revidováno podle nařízení (vyhlášky) o pronájmu městského majetku a bylo skutečně zvýšeno po roce 1988 s možností dalších zvýšení. Za těchto okolností a s přihlédnutím k tomu, že se Vládě neplatila žádná prémie za záruku majetku v režimu emphyteusis, nelze tvrdit, že na stěžovatele bylo naloženo dodatečné břemeno.
45. Podle názoru Vlády výše uvedené skutečnosti prokazují, že nedošlo k žádnému zásahu do práva stěžovatelů na pokojné užívání jejich majetku.
46. Aniž by to bylo na překážku dalším tvrzením, Vláda tvrdila, že užívání prostor jako úřadů vládního odboru bylo ku prospěchu společnosti a tudíž v obecném zájmu.
47. Skutečnost, že prostory již byly rekvírovány, když byly převzaty otcem stěžovatelů, znamená, že účinky rekvizice byly předvídatelné a že on či jeho potomci to nemohou zpochybňovat jako arbitrární. S ohledem na skutečné užívání bylo rovněž předvídatelné, že budova nebude v blízké budoucnosti uvolněna.
48. Vláda připomněla, že nařízení o rekvizici bylo vydáno sekretářem pro bydlení a že bylo oznámeno vlastníkům v souladu se zákonem. Kromě toho rekvizice podléhaly soudnímu přezkoumání jako každý jiný správní akt, takže stěžovatelé měli k dispozici adekvátní opravné prostředky a procesní pojistky zabezpečující, že působení systému a jeho dopadu na jejich majetková práva jakožto majitelů nemovitostí nebyly ani arbitrární, ani nepředvídatelné.

(b) Stěžovatelé

49. Stěžovatelé tvrdili, že opatření, na něž si stěžují, bylo de facto vyvlastněním, jelikož neexistoval žádný opravný prostředek, jímž by se mohl majetek vrátit jeho vlastníkům, a že vztah majitel nemovitosti - nájemce s Vládou mohl skutečně být trvalý. V důsledku toho neměli stěžovatelé nikdy možnost prodat svůj majetek na volném trhu. Tato situace trvalosti a jejich účinků byla rovněž potvrzena Ústavním soudem.
50. Kromě toho i za předpokladu, že rekvizice byla opatřením směřujícím k úpravě užívání majetku, stěžovatelé tvrdili, že nebyla provedena ve veřejném zájmu, jelikož nebyla určena k poskytnutí ubytování osobám nebo k zajištění spravedlivého rozdělení ubytování. Podle názoru stěžovatelů nebyl zákon o bydlení zákonem s obecnou aplikací a způsob, jakým byla rekvizice provedena, byl selektivní a diskriminační.
51. Stěžovatelé tvrdili, že z kontraktu podepsaného jejich otcem vyplývá, že rekvizice provedená v době války byla zamýšlena jako dočasné opatření s tím, že Vláda v některém budoucím stadiu klíče vrátí. To se však nestalo. Navíc, výše uvedený kontrakt nabyl účinnosti 1. března 1941, když ještě žádná rekvizice neexistovala. Krátkodobá zasahování v době války by byla bývala ve veřejném zájmu; avšak v daném případě zde bylo trvalé zasahování, které bylo prodlouženo dokonce i poté, kdy byl zákon o rekvizicích derogován. Kromě toho v roce 1979 získala Vláda

majetek patřící církvi a britské armádě, když byla rozmístěna na Maltě. Po tomto datu nebylo možné pokládat užívání prostor stěžovatelů za legitimní a nezbytné.

52. Stěžovatelé rovněž měli za to, že na ně bylo naloženo excesivní břemeno. V tomto bodu se odvolali na dlouhé trvání rekvizice a na výši nájemného, které jim bylo vypláceno. V roce 1990 Úřad pro regulaci nájemného stanovil spravedlivé nájemné, které bylo aplikovatelné v roce 1939. Stěžovatelé se domnívali, že takovéto nájemné bylo zdaleka pod hranicí tržní hodnoty jejich budovy, která činila podle jejich výpočtů 2 000 000 EURO.
53. S odvoláním na věc *Broniowski v. Polsko* (/GC/, 31443/96, ECHR 2004-V) stěžovatelé uváděli, že se ocitli v situaci nejistoty vzhledem k opakovaným obstrukcím, za něž byl odpovědný stát. To učinilo jejich situaci neslučitelnou se závazky, které na sebe vzal stát na základě Úmluvy.
54. Závěrem stěžovatelé poukázali na to, že rekvizice nařízené podle výjimečných pravomocí nejsou majitelům nemovitostí sdělovány a zůstávají v platnosti. Takže jediným oprávněným prostředkem je ústavní stížnost, která se stala dostupnou teprve v roce 1987, když byla Úmluva inkorporována do vnitrostátního práva.
55. Hodnocení Soudu

(a) Aplikovatelná pravidla článku 1 Protokolu č. 1

55. Jak již Soud prohlásil při několika příležitostech, čl. 1 Protokolu č. 1 obsahuje tři rozdílná pravidla: první pravidlo, obsažené v první větě prvního odstavce, je obecné povahy a stanoví princip pokojného užívání majetku; druhé pravidlo, obsažené ve druhé větě prvního odstavce, upravuje zbavení majetku a podrobuje je určitým podmínkám; třetí pravidlo, obsažené ve druhém odstavci, uznává, že smluvní státy jsou oprávněny, inter alia, upravovat užívání majetku v souladu s obecným zájmem. Tato tři pravidla však nejsou odlišná v tom smyslu, že by nebyla spojena. Druhé a třetí pravidlo se týkají specifických případů zasahování do práva na pokojné užívání majetku a je třeba je vykládat ve světle obecného principu obsaženého v prvním pravidle (viz, mimo jiné, *James a ostatní v. Spojené království*, rozsudek ze dne 21. února 1986, Série A č. 98, str. 29-30, § 37, *Beyeler v. Itálie* /GC/, č. 33202/96, § 98, ECHR 2000-1 a *Saliba v. Malta*, č. 4251/02, § 31, 8. listopadu 2005).
56. Soud nejprve poznamenává, že strany spolu nesouhlasí, pokud jde o povahu práva stěžovatelů k uvedené budově. Stěžovatelé tvrdili, že jsou vlastníky, zatímco Vláda tvrdila, že mají pouze právo trvalého emphyteusis (viz výše odstavce 5 a 6).
57. Soud nepokládá za nutné detailně posuzovat názory stran v tomto bodě. Soud připomíná, že pojem „majetek“ v čl. 1 Protokolu č. 1 má autonomní význam, který jistě není omezen na vlastnictví fyzických věcí. Některá další práva a zájmy tvořící aktiva mohou být také pokládána za „majetková práva“ a tudíž za „majetek“ pro účely tohoto ustanovení (viz *Gasus Dossier- und Fördertechnik GmbH v. Nizozemsko**), rozsudek ze dne 23. února 1995, Série A č. 306-b, str. 46, § 53 a *Iatridis v. Řecko***) /GC/, č. 31107/96, § 54, ECHR 1999-11). Právo trvalého emphyteusis, které obsahuje závazek platit roční základní nájemné, a právo užívat majetek nebo v případě pronájmu obdržet nájemné, je takovýmto „majetkem“. Soud rovněž zdůrazňuje, že vnitrostátní ústavní jurisdikce neviděly žádné potíže ve vztahu k aplikovatelnosti čl. 1 Protokolu č. 1 na typ práva uváděný stěžovateli. Proto, i za předpokladu, že stěžovatelé byli emphyteuty a nikoli vlastníky uvedené budovy, bude toto ustanovení v každém případě aplikovatelné.
58. V daném případě bylo stěžovatelům zabráněno vykonávat právo užívání ve smyslu fyzické držby, protože budova byla přidělena státním úřadům. Rovněž jejich právo na získávání nájemného a na ukončení pronájmu bylo podstatně dotčeno. Stěžovatelé však nikdy nepozbyli svého práva prodat svůj majetek nebo jejich právo emphyteusis a ani státní orgány nepřijaly opatření vyústující v převod vlastnictví.
59. Podle názoru Soudu opatření přijatá státními orgány směřovala k podrobení prostor stěžovatelů trvalému nájmu a nikoli k jejich trvalému odebrání. Proto nelze napadené

zasahování pokládat za formální či de facto vyvlastnění, avšak jedná se o státní úpravu užívání majetku. Z toho plyne, že případ je třeba posuzovat podle druhého odstavce čl. 1 Protokolu č. 1 (viz *Hutten-Czapska v. Polsko*^{***}) /GC/, č. 35014/97, § 160-161, 19. června 2006).

(b) Zda maltské orgány respektovaly princip zákonnosti

60. Prvním a nejdůležitějším požadavkem čl. 1 Protokolu č. 1 je, aby každé zasahování státního orgánu do pokojného užívání majetku bylo zákonné. Zejména pak druhý odstavec čl. 1, i když uznává, že státy mají právo upravovat užívání majetku, podrobuje jejich právo podmínkám, které musí být splněny při provádění „zákonů“. Kromě toho princip zákonnosti předpokládá, že aplikovatelná ustanovení vnitrostátního práva budou při jejich aplikaci dostatečně přístupná, přesná a předvídatelná (viz, *mutatis mutandis*, *Broniowski v. Polsko* /GC/, č. 31443/96, § 147, ECHR 2004-V a *Saliba*, citováno výše, § 37).
61. V daném případě není mezi stranami sporu o tom, že rekvizice budovy stěžovatelů byla provedena v souladu se zákonem o bydlení. Tento zákon definuje pojem „rekvizice“ (viz výše odstavec 22) a stanoví důvody pro vydání nařízení o rekvizici (viz výše odstavec 23).

Rovněž právní a finanční důsledky rekvizice, zejména uložení vztahu majitel nemovitosti – nájemce a kritéria výpočtu náhrady vlastníkovu prostor, jsou stanoveny zákonem o bydlení (viz výše odstavce 25-26). Nic neukazuje na to, že tato ustanovení jsou nejasná a/nebo nepředvídatelná.

62. Napadené opatření bylo tudíž „zákonné“ ve smyslu čl. 1 Protokolu č. 1. Zbývá zjistit, zda sledovalo legitimní cíl v obecném zájmu a zda bylo dosaženo „spravedlivé rovnováhy“ mezi použitými prostředky a cílem, který měl být realizován.
63. Zda maltské orgány sledovaly „legitimní cíl v obecném zájmu“
64. Jakýkoliv zásah do požívání práva nebo svobody přiznané Úmluvou musí sledovat legitimní cíl. Princip „spravedlivé rovnováhy“ inherentní čl. 1 Protokolu č. 1 předpokládá sám o sobě existenci obecného zájmu společnosti (viz *Broniowski*, citováno výše, § 148).
65. S ohledem na přímou znalost jejich společnosti a jejich potřeb jsou vnitrostátní orgány v zásadě v lepším postavení než mezinárodní soudce, aby posoudily, co je v „obecném“ či „veřejném“ zájmu. V rámci systému ochrany vytvořeného Úmluvou přísluší tudíž vnitrostátním orgánům, aby učinily původní vyhodnocení, pokud jde o existenci problému veřejného zájmu garantujícího opatření, jež je třeba přijmout v oblasti výkonu vlastnického práva. Zde, stejně jako v jiných oblastech, na něž se vztahují záruky Úmluvy, mají vnitrostátní orgány široký rozsah volného hodnocení.
66. I když shledává přirozeným, že rozsah hodnocení, který je dán legislativě při implementaci sociální a ekonomické politiky, by měl být široký, Soud již při mnoha příležitostech prohlásil, že bude respektovat úsudek legislativy ohledně toho, co je ve „veřejném“ či „obecném“ zájmu, pokud nebude tento úsudek zjevně postrádat rozumné odůvodnění (viz *Immobiliare Saffi v. Itálie*, /GC/, č. 22774/93, § 49, ECHR 1999-V a, *mutatis mutandis*, *Broniowski*, citováno výše, § 149).
67. V daném případě byly prostory stěžovatelů přiděleny nejprve Ministerstvu školství, poté Ministerstvu průmyslu a zemědělství (viz výše odstavec 7). Jelikož tyto úřady vykonávaly svou pravomoc v zájmu společnosti jako celku, může Soud akceptovat argument Vlády, že rekvizice a regulace nájemného byla opatření přijatá v obecném zájmu (viz výše odstavec 46).
68. Soud tudíž akceptuje, že napadená opatření měla legitimní účel v obecném zájmu, jak vyžaduje druhý odstavec čl. 1.

(c) Zda maltské orgány vytvořily spravedlivou rovnováhu mezi obecným zájmem společnosti a právem stěžovatelů na pokojné užívání jejich majetku

69. Zasahování do práva na pokojné užívání majetku musí, jak pokud jde o fakta, tak i v zásadě,

nejen sledovat „legitimní účel“ v „obecném zájmu“, ale musí také být ve vztahu proporcionality mezi použitými prostředky a sledovaným účelem, který má být realizován opatřeními aplikovanými státem, včetně opatření určených k úpravě užívání majetku jednotlivce. Tento požadavek je vyjádřen pojmem „spravedlivá rovnováha“, které musí být dosaženo mezi požadavky obecného zájmu společnosti a požadavky ochrany základních práv jednotlivce (viz Saliba, citováno výše, § 37).

70. Zájem na dosažení této rovnováhy se odráží ve struktuře čl. 1 Protokolu č. 1 jako celku. V každém případě týkajícím se údajného porušení tohoto článku se musí Soud ujistit o tom, zda z důvodu státního zásahu musela dotčená osoba nést disproportcionální a excesivní břemeno (viz James a ostatní, citováno výše, str. 27, § 50; Mellacher a ostatní, citováno výše, str. 34, § 48; Spadea a Scalabrino v. Itálie, rozsudek ze dne 28. září 1995, Série A č. 315-B, str. 26, § 33).
71. Při posuzování, zda byl dodržen čl. 1 Protokolu č. 1, musí Soud zevrubně posoudit různé zájmy, o něž se jedná, a mít na paměti, že Úmluva je určena k tomu, aby garantovala práva, která jsou „praktická a účinná“. Soud musí nahlížet pod povrch jevů a přeshetřovat realitu situace, jež je předmětem stížnosti. V případech týkajících se působnosti rozsáhlé legislativy v oblasti bydlení se může toto hodnocení týkat nejen podmínek pro omezení nájemného získávaného individuálními majiteli a rozsahu státních zásahů do smluvní svobody a smluvních vztahů na trhu s pronájmy, nýbrž také existence procesních pojmů zabezpečujících, že působnost systému a jeho dopadu na majetková práva majitelů není ani arbitrární, ani nepředvídatelná. Nejistota – ať už legislativní, administrativní nebo pocházející z praxe aplikované státními orgány – je faktorem, který je třeba vzít v úvahu při hodnocení jednání státu. Skutečně tam, kde se jedná o otázku obecného zájmu, je na státních orgánech, aby jednaly včas, jakož i vhodným a konsistentním způsobem (viz Immobiliare Saffi, citováno výše, § 54 a Broniowski, citováno výše, § 151).
72. V daném případě byly prostory stěžovatelů rekvírovány v roce 1941, načež byly užívány jako veřejné úřady (viz výše odstavec 7).
73. Soud poznamenává, že nařízení o rekvizici ukládá vlastníkově prostor vztah majitel nemovitosti – nájemce (viz výše odstavec 25). Jelikož toto je možné pokládat za vytvoření quasi-nájemní smlouvy mezi majitelem nemovitosti a nájemcem, mají majitelé nemovitostí malý nebo vůbec žádný vliv na výběr nájemce či podstatných prvků takovéto smlouvy (viz, mutatis mutandis, Hutten-Czapska, citováno výše, § 196). Tak je tomu specificky v daném případě, kdy byla budova zabrána Vládou a stěžovatelé měli malou nebo žádnou šanci docílit restituace majetku.
74. Soud dále konstatuje, že stěžovatelé obdrželi náhradu za ztrátu kontroly nad svým majetkem, která činila 89 MTL (cca 213 EURO) za léta 1941 až 1988 a 340,53 MTL (cca 817 EURO) od roku 1989 dosud. Současně byli stěžovatelé povinni platit roční nájemné z pozemku ve výši 53 MTL (cca 132 EURO – viz výše odstavce 8 a 44). To znamená, že čistý příjem, který mohli získat z jejich budovy, činil cca 81 EUR za rok do roku 1988 a cca 685 EUR za rok po tomto datu.
75. I za předpokladu, že stěžovatelé nebyli nuceni krýt náklady mimořádné údržby a oprav budovy, jak požaduje zákon, musí Soud poznamenat, že uvedené částky – dosahující méně než 7 EUR za měsíc do roku 1988 a méně než 58 EUR za měsíc od roku 1989 – jsou extrémně nízké a jen stěží je možné je pokládat za náhradu za užívání budovy, která je tak velká, že v ní mohou být umístěny veřejné úřady a celé ministerstvo. Soud není přesvědčen, že zájmům majitelů, „včetně jejich práva obdržet zisk ze svého majetku“ (viz Hutten-Czapska, citováno výše, § 239), bylo vyhověno, když příjmy vlastníků byly tak extrémně omezeny. Vláda neprokázala ke spokojenosti Soudu, že za specifických okolností tohoto případu měli stěžovatelé k dispozici účinné opravné prostředky umožňující nápravu výše zmíněné situace.
76. Soud při mnoha příležitostech prohlásil, že v oblastech, jako je bydlení obyvatelstva, mají státy nutně široký rozsah volné úvahy nejen s ohledem na existenci problému obecného zájmu opravňujícího k opatřením s cílem kontroly individuálního majetku, ale také pokud jde o výběr opatření k jejich implementaci. Státní regulace úrovně nájemného je jedním z takovýchto

opatření a její aplikace může často způsobit významná omezení výše vybíraného nájemného (viz zejména Mellacher a ostatní, citováno výše, § 45).

77. Rovněž, v situacích, kdy má působnost legislativy o regulaci nájemného rozsáhlé důsledky pro četné jednotlivce a má významné ekonomické a sociální důsledky pro celou zemi, musí státní orgány zodpovědně zvažovat nejen výběr formy a rozhodování o rozsahu kontroly nad užíváním majetku, ale také rozhodnutí o vhodném načasování pro přijímání a vynucování relevantních zákonů. Nicméně, tato volná úvaha, jakkoli je významná, není neomezená a nemůže mít za následek důsledky, jež jsou v rozporu se standardy Úmluvy (viz, mutatis mutandis, Hutten-Czapska, citováno výše, § 223).
78. Tyto principy se však neaplikují nutně stejným způsobem tam, kde je jako v tomto případě rekvizice prostor patřících soukromým jednotlivcům zaměřena na umístění veřejných úřadů a nikoliv na zabezpečení sociální ochrany nájemců a/nebo na předcházení bezdomovectví. Podle názoru Soudu v takových případech, jako je tento, podléhají důsledky kontroly nájemného přísnější kontrole na evropské úrovni.
79. S ohledem na nízkou částku nájemného placeného stěžovateli, na minimální zisk, jaký stěžovatelé mohli získávat z jejich budovy, na skutečnost, že prostory stěžovatelů byly rekvírovány téměř šedesát pět let, jakož i na výše zmíněná omezení práv majitele Soud konstatuje, že na stěžovatele bylo naloženo disproporcionální a excesivní břemeno. Od stěžovatelů se vyžadovalo, aby nesli většinu finančních nákladů při zabezpečování pracovního prostředí pro ministerstva a/nebo veřejné úřady, které vykonávaly své funkce ve prospěch společnosti jako celku (viz, mutatis mutandis, Hutten-Czapska, citováno výše, § 225). Z toho vyplývá, že maltský stát nevytvořil požadovanou spravedlivou rovnováhu mezi obecnými zájmy společnosti a ochranou základních práv jednotlivců.
80. Na tomto závěru nic nemění ani to, jak poukázala Vláda (viz odstavce 43 a 47 výše), že existence rekvizice byla známa otci stěžovatelů v době podpisu veřejnoprávního aktu ze dne 19. března 1943. Ve skutečnosti stěžovatelé a/nebo jejich potomci mohli očekávat, že rekvizice učiněná v době války bude zrušena ke konci výjimečného stavu. Prodloužení rekvizice na další dekády spolu s nízkou úrovní nájemného a absencí dostatečných procesních pojištění po nějaké době narušily rozumný vztah proporcionality, který má existovat mezi použitými prostředky a sledovaným účelem.
81. S ohledem na výše uvedené došlo k porušení čl. 1 Protokolu č. 1
82. Aplikace článku 41 Úmluvy
83. Článek 41 Úmluvy stanoví:

„Jestliže Soud zjistí, že došlo k porušení Úmluvy nebo Protokolů k ní, a jestliže vnitrostátní právo dotčené Vysoké smluvní strany umožňuje pouze částečnou nápravu, přiznává Soud v případě potřeby poškozené straně spravedlivé zadostiučinění.“

1. Skoda
2. Stěžovatelé požadovali částku 36 378 MTL (cca 87 307 EURO) jako náhradu peněžní škody za zabránění jejich prostor od roku 1997, kdy zahájili ústavní řízení. Stěžovatelé rovněž tvrdili, že trpěli velkou tvrdostí. Požádali Soud, aby stanovil výši náhrady jejich morální újmy na bázi ekvity.
3. Vláda uvedla, že uvedené zabránění nebylo nezákonné a že stěžovateli obdrželi nájemné předvídané zákonem a že ze svého majetku měli zisk. Kromě toho je hodnota budovy uváděná stěžovateli pouze spekulativní.
4. Po posouzení okolností případu má Soud za to, že otázka náhrady peněžní škody a/nebo morální újmy není připravena k rozhodnutí. Řešení této otázky je proto třeba odložit na později a musí být stanoven následný postup s přihlédnutím k dohodě, již může být dosaženo mezi žalovanou Vládou a stěžovateli (ustanovení 75 § 1 Jednacího řádu Soudu).
5. Náklady a výdaje

6. Stěžovatelé rovněž požadovali částku 669,16 MTL (cca 1605 EURO) jako náhradu nákladů a výdajů vynaložených před vnitrostátními soudy a částku 1675 MTL (cca 4020 EURO) jako náhradu nákladů a výdajů vynaložených před tímto Soudem.
7. Vláda uvedla, že náklady stanovené Ústavním soudem nejsou vůči stěžovatelům nespravedlivé, zatímco poplatky požadované za řízení podle Úmluvy jsou excesivní, a to i s přihlédnutím k extrémně vysokému ocenění překladů, poštovního a dalších sekretářských služeb.
8. Podle judikatury Soudu má stěžovatel právo na úhradu svých nákladů a výdajů pouze tehdy a v takové míře, v jaké bylo prokázáno, že tyto náklady a výdaje byly skutečně a nezbytně vynaloženy a že jsou přiměřené co do jejich výše. V daném případě, ještě než byla stížnost předložena ve Štrasburku, podali stěžovatelé ústavní stížnost, v níž tvrdili, že u Civilního soudu došlo k porušení jejich vlastnického práva. Stěžovatelé se rovněž odvolali proti tomuto rozhodnutí k Ústavnímu soudu. Soud proto akceptuje, že stěžovatelé vynaložili určité výdaje, aby napravili porušení svých základních práv (viz, *mutatis mutandis*, Sannino, citováno výše, § 75 a *Rojas Morales v. Itálie*, č. 39676/98, § 42, 16. listopadu 2000). S přihlédnutím k informacím, které má k dispozici, a k výše uvedeným kritériím shledává Soud rozumným přiznat částku požadovanou stěžovateli (5625 EURO), jež pokrývá náklady ze všech důvodů plus jakoukoliv daň splatnou z této částky.
9. Úroky z prodlení
10. Soud pokládá za vhodné, aby úroky z prodlení měly základ v marginální úrokové míře Evropské centrální banky, k níž by měly být připočteny tři procentní body.

Z TĚCHTO DŮVODŮ SOUD JEDNOMYSLNĚ

1. Prohlašuje stížnost za přípustnou;
2. Prohlašuje, že byl porušen čl. 1 Protokolu č. 1;
3. Prohlašuje, že pokud jde o finanční úhradu stěžovatelům za jakoukoliv peněžní škodu či morální újmu vyplývající ze shledaného porušení v daném případě, není otázka aplikace čl. 41 připravena k rozhodnutí a v souladu s tím:

(a) vyhrazuje si právo rozhodnout vcelku o této otázce později;

(b) vyzývá Vládu a stěžovatele, aby do šesti měsíců ode dne, kdy se tento rozsudek stane konečným podle čl. 44 § 2 Úmluvy, předložili písemná vyjádření k této věci a zejména aby oznámili Soudu jakoukoliv dohodu, k níž mohou dospět;

(c) vyhrazuje si další postup a deleguje na předsedu sekce pravomoc stanovit případně totéž;

4. Prohlašuje,

(a) že žalovaný stát je povinen zaplatit stěžovatelům do tří měsíců ode dne, kdy se tento rozsudek stane konečným, podle článku 44 § 2 Úmluvy, částku 5625 EURO (pět tisíc šest set dvacet pět euro), která bude převedena na maltské liry kurzem aplikovaným ke dni vyrovnání, jako náhradu nákladů a výdajů, plus jakoukoli daň, která bude splatná;

(b) že po uplynutí výše uvedených tří měsíců až do vyrovnání budou splatné prosté úroky z výše uvedené částky o sazbě rovnající se marginální úrokové míře pro půjčky Evropské centrální banky plus tři procentní body, a to během doby prodlení.

Vyhotoveno v angličtině a vyhlášeno písemně dne 26. září 2006 v souladu s ustanovením 77 § 2 a 3 Jednacího řádu Soudu.

T.L. EARLY

tajemník sekce

Nicolas BRATZA

předseda

*) Viz Výběr z rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva ve Strasbourgu - Přílohový sešit XII/1997, Rozhodnutí ES o stížnosti č. 15375/89, str. 30.

***) Viz Výběr z rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva ve Strasbourgu - Přílohový sešit XXI/2000, Rozhodnutí ES o stížnosti č. 31107/96, str. 30.

****) Viz Výběr z rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva ve Strasbourgu - Přílohový sešit IL-L/2007, Rozhodnutí ES o stížnosti č. 35014/97, str. 2.